A°. 1849. N°. 309.

Opregte Maandagsche HAARLEMSCHE COURANT van 31 December.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 25 December.

De Keizer bewoont thans de eerste verdieping van den Hofburg. Zij telt 24 zalen en vertrekken, en is met veel smaak en pracht ingerigt.

Volgens onze dagbladen bestaat het oostenrijksche leger in Italie, zoodanig als het thans is ingerigt, uit vijf legercorpsen, te zamen 133 battaillons en 36 eskadrons uitmakende, en voorzien van 300 stukken geschut. Het eerste corps, waarvan het hoofdkwartier zich in Milaan bevindt, telt 130 compagnien en 6 eskadrons, met 49 stukken; het tweede, Piacenza, bestaat uit 126 compagnien, 6 eskadrons, met 40 stukken; het derde, Bergamo, telt 165 compagnien, 6 eskadrons, met 60 stukken; het vierde, Bologna (Kerkelijke-Staat) bestaat, uit 166 compagnien, 6 eskadrons, met 55 stukken, en het vijfde, Gorice, telt 198 compagnien, 6 eskadrons, met 55 stukken. — Van deze legercorpsen wordt het tweede gecommandeerd door den generaal *d'Aspre*; het 3de door den generaal *Appel*; het 4de door den generaal *Thurn*, en het 5de door den generaal *Wocher*. De reserve-batterijen en eene afdeeling Seressaner bevinden zich bij de hoofdkwartieren. De afgezonderde corpsen zijn bij de leger-afdeelingen ingedeeld.

— Volgens een onzer dagbladen, 't welk doorgaans in den zin van de bewindslieden wordt geschreven, beloopt het bedrag der vlottende schuld in Oostenrijk 312½ millioen florijnen.

BERLIJN, 26 December.

[*Uit bijzondere berigten.*] Men twijfelt zeer, of het mogelijk zal zijn, om de aan eene herziening der Vertegenwoordiging onderworpene Constitutie voor Pruissen zoo verre te brengen, dat zij den 18den Januarij aanstaande kan worden ingevoerd en door den Koning bezworen. Op de besluiten, welke in dat opzigt door de Kamers zijn genomen, moet de Regering nog antwoorden, en deze antwoorden zullen wel denkelijk nieuwe beraadslagingen vereischen; — een arbeid, welke geenszins binnen veertien dagen kan worden verrigt.

Men verzekert intusschen, dat de Regering er prijs op stelt, dat de pruissische Constitutie haar beslag erlange vóór den afloop der herziening van de algemeene duitsche Bonds-constitutie, en dat zij vóór het tot stand brengen van dit staatsverdrag afgekondigd zij. — Voor de benoeming van de afgevaardigden voor het duitschpruissisch Parlement van Erfurt zijn thans de kiezerslijsten door de stedelijke overheid van Berlijn opgemaakt en ter inzage nedergelegd.

De behoudend-constitutionele partij, welker leden zich onderling hadden vereenigd, om vooraf te beraadslagen over de te benoemen afgevaardigden, ten einde hunne candidaten met vereenigde krachten te kunnen ondersteunen, heeft zich in zoo vele onderdeelen gesplitst, als hare vertegenwoordigers in de Kamer hebben opgeleverd; te weten: eene regter-zijde, een centrum en eene linker-zijde. Aan het hoofd van de regter-zijde staat graaf *Arnim-Boitzenburg*; — de linker-zijde staat onder de leiding van de heeren *v. Auerswald* en *v. Beckerath*; het centrum wordt aangevoerd door den heer *Geppert*, den voorzitter van de groote centrale conservatief-constitutionele club van Berlijn.

Aan de regter-zijde hebben zich verscheidene leden van de uiterste regter-zijde der Kamer, of de mannen van den teruggang, aangesloten, en daaronder de heer *v. Bismark Schönhausen*, welke zich tot dien tijd toe eer als een tegenstander van een vereenigd Duitschland had betoond, dan als een voorstander van dergelijken Bondsstaat. Men verwacht, dat deze partij de oud-pruissische beginselen zal voorstaan en doen gelden, en van haar zal men weinig of geene toegeeflijkheid kunnen verwachten, zoo dikwerf eenige opoffering van pruissische belangen, gezag of invloed zal vereischt worden ten gunste van een vereenigd Duitschland. De genoemde partij zal echter eenig tegenwigt in de schaal kunnen leggen, zoo dikwerf de linker-zijde beginselen, die in schijn aannemelijk, doch in toepassing hoogst bezwaarlijk zouden zijn, wil doordrijven. Alsdan zal het centrum wel denkelijk zijn bemiddelenden invloed kunnen aanwenden, ten einde de gematigde leden der beide eerstgenoemde partijen tot zich te trekken en met hunne hulp te beslissen.

Bij het ministerie wordt druk gearbeid aan alles wat noodig is, om het Parlement van Erfurt in werking te brengen. Tot de voorstellen, welke bij hetzelve zullen worden ingediend, behoort, onder anderen en in de eerste plaats, eene militaire overeenkomst tusschen Pruissen en eenige kleinere duitsche Staten, groothertogdommen en hertogdommen. Te gelijker tijd zal het in Frankfort bestaande Centraal Bestuur van Duitschland zich onledig houden met de zorg voor de regeling van de militaire aangelegenheden van geheel het duitsche vaderland, opdat, indien soms de rust van binnen, of de vrede van buiten mogt worden bedreigd, de veiligheid van Duitschland geenszins door onvolledige verbindtenissen in gevaar gerake.

In dat Centraal Bewind is aan Pruissen en aan Oostenrijk een volstrekt gelijk gezag verzekerd. Het voorzitterschap wisselt af, en men verneemt met genoegen, dat voorshands tusschen de leden van dat bewind eene gewenschte goede verstandhouding heerscht. Het is ook opgemerkt geworden, dat, sedert dit bewind in werking is getreden, de toon der oostenrijksche bladen, welke bekend staan als onder den invloed der bewindslieden te worden geschreven, minder vijandig is geworden jegens Pruissen, dan te voren.

— Het Kersfeest wordt hier met meer vreugde gevierd dan een jaar geleden. Het verkeer is zeer levendig. Men rekent, dat in het magazijn van *Gerson*, op den parijschen voet ingerigt, in dezen tijd, gemiddeld, dagelijks voor een bedrag van 10,000 thalers is verkocht.

PARIJS, 26 December.

De onlangs in de Wetgevende Vergadering plaats gehad hebbende beraadslaging over de werkzaamheden aan het praalgraf van Keizer *Napoleon*, geeft aan de dagbladen stof tot menigvuldige en dikwerf zeer uiteenloopende opmerkingen en beschouwingen. Het baart opmerking, dat het onderwerp aanleiding geeft tot ernstige verdeeldheid tusschen de groote gematigde partij. Het tegenwoordige bewind is eigenlijk minder in de zaak betrokken, dan wel de laatste bewindslieden onder Koning *Lodewijk Philips*. De Orleanisten willen deze ministers ondersteunen, doch vinden geen bijval bij de groote partij der Legitimisten. De gewezen minister *Duchâtel* wordt vooral heftig beschuldigd, en is onlangs krachtdadig verdedigd door den tegenwoordigen minister van binnenlandsche zaken, *Ferdinand Barrot*. Men meent, dat de laatstgenoemde bewindsman, aldus handelende, indedaad blijken van grootmoedigheid heeft gegeven, doch tevens eenigermate onvoorzigtig heeft gehandeld, vermits hij, ingeval de meerderheid de administratie van den heer *Duchâtel* afkeurt, daardoor welligt zal worden genoodzaakt om zijn ontslag te vragen.

Het schijnt zeker, dat, nadat voor het praalgraf het krediet van twee millioenen, 't welk tot 1844 was verstrekt, was uitgeput, de heer *Duchâtel*, destijds minister van binnenlandsche zaken, voortdurend vrij belangrijke geldsommen heeft uitgegeven, zonder daarvan rekenschap te doen aan de Wetgevende Kamers; derwijze, dat met het einde van 1847 een bedrag was uitgegeven van bijkans 135,000 fr. boven de toegestane som. Niettegenstaande deze maatregelen, vorderde de arbeid weinig of niet, en werd het publiek niet in de Kerk der Invaliden toegelaten, vermoedelijk, opdat men niet zien zou, dat het praalgraf steeds nagenoeg in denzelfden toestand bleef.

Thans worden nog omstreeks twee millioenen gevorderd ter voltooijing van een gedenkteeken, waarvoor aanvankelijk slechts 500,000 fr. hadden moeten worden uitgegeven, doch waarvan thans de kosten gewisselijk niet minder dan 5 millioenen zullen beloopen. De afgevaardigde *de Luynes* betoogt in zijn rapport (het gevoelen van de minderheid der commissie, 't welk de heer *F. Barrot* heeft gemeend dat niet openbaar moest worden bekend gemaakt), dat dergelijke ernstige misbruiken niet te regtvaardigen zijn, noch door voormalige administrative gebruiken, noch door de gemakkelijkheid en inschikkelijkheid, welke door de vorige Kamers en ook door het publiek steeds zijn aan den dag gelegd, bij de beoordeeling van onverschoonbare verspillingen van 's lands gelden; — dat de bewindsman, onder wiens toezigt dergelijke misbruiken hebben plaats gehad, en die daardoor den Staat werkelijk heeft benadeeld, verantwoordelijk daarvoor is en namens den Staat in regten moet worden vervolgd; — eindelijk, dat, indien men tot een dergelijken harden maatregel niet mogt willen overgaan, en *de ministeriële verantwoordelijkheid* steeds vermeent te moeten laten als *een ijdel woord*, in elk geval, de volksvertegenwoordiging een afdoend blijk behoort te geven, dat zij dergelijke kwade administratieve praktijken ten ernstigste afkeurt, opdat de tegenwoordige bewindslieden mogen ontwaren, dat het haar opregt voornemen is, een krachtig middel aantewenden tot genezing van eene verouderde en tot dus ver ongeneeslijk geoordeelde kwaal.

De Orleanisten zijn over deze taal uiterst verbolgen, en verwijten den heer *de Luynes*, dat hij zich heeft verlaagd tot een werktuig in de handen der Legitimisten-partij. — Deze zaak kan belangrijke gevolgen hebben, en de opregte voorstanders van orde en wet zijn indedaad zeer uit het veld geslagen wegens de wending, welke de zaak genomen heeft.

— Men verzekert, dat de openbare ambtenaren, die in Februarij 1848 door den heer *Ledru Rollin* en diens staatkundige vrienden bij het ministerie van binnenlandsche zaken zijn aangesteld geworden, en die thans, ten gevolge der wijziging van de begrooting, niet meer in werkelijke dienst zijn, met 1 Januarij aanstaande geheel zullen worden ontslagen. Onder die ambtenaren bevindt zich de heer *Charles Blanc*, broeder van den beruchten uitgewekenen republikein *Louis Blanc*, die belast is geweest met de algemeene directie van de afdeeling *Schoone Kunsten*. Het schijnt, dat het daarbij niet blijven zal, maar dat de bewindslieden eerlang nog zullen overgaan tot het ontslaan van vele hoofd-ambtenaren.

— Het werkje van den heer *Ledru Rollin*, betreffende den aanslag van 13 Junij, is in een zeer klein formaat gedrukt geworden, en dat wel, zoo men zegt, ten getale van 300,000 exemplaren. Het is allerwegen verspreid, naar men vermoedt, ten koste van de roode-republikeinsche propaganda.

PARIJS, 27 December.

Heden is al wederom beraadslaagd over de wets-voordragt, betreffende het in dienst stellen der mobile nationale garde, welke eerlang staat ontslagen te worden. Men had gedacht, dat de zaak ditmaal haar beslag zou hebben erlangd, doch is daarin teleur gesteld geworden. Men heeft eerst over de algemeene strekking der wet beraadslaagd, zoo als die thans gewijzigd is door de commissie en door de Regering. Daarna is gestemd over de afzonderlijke artikelen, en zijn deze *aangenomen*. Men twijfelde niet, of de meerderheid zou zich alsnu vereenigen met het geheel der wet, doch tot aller verbazing is dit niet geschied, en is het ontwerp *verworpen*, met niet minder dan 494, tegen 115 stemmen.

De heer *Clary* heeft voorgesteld, om alsnu de mobile garde voorloopig nog éénе maand in dienst te houden, opdat men in de gelegenheid zou zijn, gedurende dit tijdsverloop maatregelen van voorziening te beramen. De meerderheid heeft zich met dat denkbeeld vereenigd. De Vergadering heeft zich alsnu gedurende vier zittingen bezig gehouden met dat onderwerp, zonder iets hoegenaamd te dien aanzien te zijn gevorderd.

Heden moesten de aangelegenheden van de Plata-Republiek zijn overwogen, doch de tijd heeft daartoe ten eenemale ontbroken.

— De toestand blijft hier steeds uitermate gespannen ten aanzien der belangrijke wetsontwerpen, betreffende het openbaar onderwijs en de lagere school-onderwijzers. Men meent steeds, dat die onderwerpen aanleiding geven zullen tot eene ernstige scheuring tusschen de groote gematigde partij. De clericale dagbladen oordeelen, dat vooral het laatste ontwerp zeer mishaagt aan velen, die daarin zullen zien de beginselen eener hoogst verderfelijke decentralisatie. Die dagbladen houden vol, dat de socialisten met eenen onvermoeiden ijver voortgaan met het verbreiden hunner heillooze leerstellingen en dat hunne propaganda thans zoodanig is georganiseerd, dat men teregt ernstige vrees voor de toekomst moet koesteren, en de aanstaande verkiezingen de blijken zullen opleveren van de steeds toenemende verbreiding van het socialismus. Van de zijde der geestelijkheid worden de voorstanders van orde en wet vermaand, niet alleen om de handen in een te slaan, maar om krachtdadig te werken tot het tegengaan der pogingen van hen, die de omverwerping van het bestaande beoogen.

— De heer *de Persigny* is, naar men verzekert, gisteren als buitengewoon gezant naar Berlijn vertrokken. De geruchten, dat hij door eenen anderen staatsman zou worden vervangen, schijnen mitsdien ongegrond.

— De heer *de Nieuwerkerke* is benoemd tot directeur der nationale musea.

— De berigten uit Turin melden, dat bij bij de eerste beraadslagingen van de piemontesche afgevaardigden is gebleken, dat deze zich minder toegeeflijk ten aanzien der bewindslieden betoonden, dan men meende te kunnen verwachten.

Bij herhaling wordt gemeld, dat het fransche leger in den Kerkelijken Staat tot 12000 man zal worden verminderd, met Civita Vecchia tot wapenplaats. — De heer *de Corcelles* is thans in Marseille terug. Verschillende berigten uit Rome verzekeren, dat er weder meer uitzigt bestond op den terugkeer van den Paus, doch zonder den kardinaal *Antonelli*, en ten gevolge van het sluiten eener geldleening met een fransch bankiers-huis.

BRUSSEL, 28 December.

Zoolang niet bij de wet in het Rijks-kassierschap is voorzien, zal de Brusselsche Maatschappij zich daarmede blijven belasten.

— Het in Nederland gevormd ontwerp, om de Ooster-Schelde aftedammen, en een kanaal door Zuid-Beveland te graven, wordt als van belang voor Belgie aangemerkt. Men heeft eene commissie benoemd, om de voor en nadeelen dezer onderneming te overwegen, en deswegens verslag uittebrengen.

— Hier en aan de Maas is eene groote hoeveelheid sneeuw gevallen, zoodat de loop der posten is belemmerd geworden.

'S GRAVENHAGE, 28 December.

Bij besluit van Z. M. den Koning van 1 October jl. is, op voordragt van den minister van financien, voor de overvaart tusschen de stad Amsterdam en den mond van het Noord-Hollandsche-kanaal vrijstelling verleend der betaling van vuur-, ton- en bakengeld; eene vrijstelling, welke de handel, ingevolge resolutie van 28 Junij 1836, tot dusverre genoot, doch bij de invoering van de wet van 13 Augustus jl. (*Stbl.* n°. 40) zou verloren hebben.

— Bij de algemeene beraadslagingen over de begrooting van uitgaven voor 1850, in de bijeenkomst der Eerste-Kamer van heden, hebben de heeren *de Jonge van Ellemeet*, *van Meurs*, *Insinger*, *Groeninx*, *v. Sasse van Ysselt*, *Lek de Klerck*, *Gevers*, *Jordens*, *Diemont*, *van Mierlo* en *Hoffman* het woord gevoerd en te kennen gegeven, dat zij de begrooting, op haar zelve beschouwd, niet goedkeurden, maar die zouden aannemen uithoofde van den drang der omstandigheden.

Ook de heer *Lightenvelt*, die het overigens onvoegzaam achtte om te bestrijden wat hij zelf had helpen tot stand brengen (deze begrooting), zou voor al de hoofdstukken stemmen, maar wilde daardoor niet geacht worden de staatkunde van het tegenwoordig bestuur goedtekeuren of aantekleven, om reden dat hij niet kon goedkeuren wat hij niet kende. Het gemis van een programma keurde hij af, en op grond daarvan noemde hij dit ministerie „ een raadselachtig ministerie", omdat gansch het collectief programma dezer Regering zich oplostte hierin, dat zij zeide: „ geef mij ruimte van geld, gedurende een vol jaar, onvoorwaardelijk, en ... wacht mijne daden af". Een ministerie, dat zulke taal bezigt, bezit, volgens den spreker, òf veel stoutmoedigheid, òf rekent op veel toegevendheid.

De heer *Gevers* heeft meer bepaald doen uitkomen, in hoe vele behoeften der natie er nog moet voorzien worden. Hij zal gaarne de *daden* van het ministerie afwachten; doch hij dringt ernstig aan: op maatregelen om het budjet meer onafhankelijk te maken van de O. I. baten; op *gepaste* zuinigheid en spaarzaamheid; op de behoefte aan amortisatie van schuld; omtrent alle welke onderwerpen hij zijne zienswijze mededeelt. Het laatste acht hij bereikbaar door uitgifte van b. v. 10

millioenen mundbiljetten, om daarmede 10 millioenen schuld te amortiseren; hetgeen eene rente-besparing van 2 ton zou opleveren, en waarmede men later gaandeweg zou kunnen voortgaan. Ook over de hoogte van het cijfer der pensioenen weidde hij uit, en hij wenschte herziening van de daaromtrent bestaande bepalingen.

De heer *Jordens* heeft meer bepaaldelijk aangedrongen op de uitvoering van art. 122 der Gwt., waarbij nieuwe beginselen zijn aangenomen betrekkelijk het beheer van 's lands geldmiddelen; op eene nieuwe instructie voor de Rekenkamer; op wettelijke verordeningen betrekkelijk de inrigting der begrooting, en eindelijk op de verdere afscheiding van de gedeponeerde fondsen van de overige Rijks-gelden.

De heer *Hoffman* betwijfelt het, of het ministerie de Grwt. in milden zin wenscht uitteleggen, en voert tot staving zijner meening aan: 1° het onthouden der schadeloosstelling aan de leden der voormalige Eerste-Kamer, zijns inziens geboden door het 2de add. art.; — 2° het niet uittrekken der bezoldiging van de districtscommissarissen in die provincien waar zij nog aanwezig zijn; — 3° de afschaffing der heerlijke regten van voordragten enz., terwijl de standen nog in volle werking zijn, die ook door de Grwt. zijn afgeschaft; — 4° de weinige mildheid in het vereenigen van het ambt van burgemeester en notaris in sommige plaatsen, waar dit noodig is. Hij meent, dat daarbij eenigermate willekeurig wordt te werk gegaan.

De minister van financien heeft de algemeene aanmerkingen van financiëlen aard beantwoord. Hij heeft daarbij hoofdzakelijk herhaald hetgeen reeds in de memorie van beantwoording der Regering en bij de beraadslagingen in de Tweede-Kamer verklaard is, en alzoo aangemerkt: dat het 't ernstige voornemen der Regering is, om op den weg van bezuiniging en vereenvoudiging voorttegaan; maar dat niet alles op eens kan geschieden; — dat de grootste bezuinigingen afhangen van nog te maken wetten, als: 1° op de regterlijke organisatie; 2° tot nieuwe regeling der strafvordering. Tegen de voorgestelde amortisatie van schuld, door uitgifte van muntbiljetten, heeft de minister groote bedenkingen. In tijden van rust is dat alles zeer fraai; maar als de tijden onverhoopt veranderen, en men in het bezit is van een zoo gereed middel, als de uitgifte van muntbiljetten, dan is hij beducht, dat het tot misbruik zal kunnen leiden. Hij zal echter het aangeprezen middel tot amortisatie ernstig in nadere overweging nemen. — De herziening der pensioen-wet zal ten spoedigste een onderwerp der beraadslagingen in den minister-raad uitmaken. — Ook de wet tot uitvoering van art. 122 der Grwt., met de verordeningen op de comptabiliteit, zal, als eene zaak van allereerste noodzakelijkheid, met den meesten ijver behartigd worden. Reeds zijn die voordragten zoo ver gereed, dat zij in den minister-raad gebragt kunnen worden.

De minister van justitie heeft, bij zijn antwoord op de algemeene beschouwingen, zich inzonderheid bepaald bij de bedenkingen van staatkundigen aard. Hij heeft in de eerste plaats, betreffende de opmerking van den heer *Lightenvelt*, dat het bewind geen eigenlijk programma had bekend gemaakt, doen opmerken, dat dergelijke betuigingen zich doorgaans oplossen in algemeene bewoordingen, die weinig bepaalds beteekenen, want dat het gevaarlijk zoude zijn, zich in 't breede uittelaten, ten aanzien der buitenlandsche staatkunde, het beheer van financien, van justitie en wat niet al meer. Hij oordeelt, dat dergelijke verklaringen gerekend kunnen worden voor het vervolg te binden, en dat het zoo ligtelijk kan gebeuren, dat zaken, door omstandigheden, die men vroeger niet kende, van gedaante veranderen. Verder heeft de minister in levendige trekken het zwaarwigtige der taak van het tegenwoordige bewind afgeschilderd, en aangemerkt, dat 'er in de daad moed toe behoort, om die te aanvaarden.

Tot de bijzondere bedenkingen overgaande, heeft de minister verklaard, dat het denkbeeld, om aan de leden der voormalige Eerste Kamer, aan welke reis- en verblijfkosten waren verzekerd, bij eene wet schadevergoeding te verleenen, der Regering niet zonder bezwaar is voorgekomen, maar dat zij gaarne de zaak nogmaals in overweging wil nemen.

Wat betreft de districts-commissarissen heeft de minister te kennen gegeven, dat de Regering van het nut dezer betrekking, als Rijks-instelling, niet overtuigd is; — dat in die provincien, in welke zij niet bestaat, het gemis van districtscommissarissen geen ongerijf heeft gebaard. Voor het overige heeft de minister doen opmerken, dat hetgeen vóór de tegenwoordige Grondwet in sommige gevallen bij besluit kon worden geregeld, na de invoering derzelve eene wet vereischt; — dat de Koning vóór deze invoering het aantal der districtscommissarissen bij besluit kon verminderen; — dat dit ook, ten aanzien van het district Goes, nog in 1849 is geschied, zonder dat daartegen bedenkingen zijn ingebragt; — dat voor de opheffing der instelling de tegenwoordige wet voldoende kan worden geacht, en dat daarbij, zonder op de provinciale belangen vooruit te loopen, de instelling der districts-commissarissen, als Rijks-instelling, wordt verklaard te zijn opgeheven.

Ten aanzien van de bedenking nopens het strijdige tusschen het afschaffen der heerlijke regten en het doen voortduren der Standen, heeft de minister de bedenking doen gelden, dat de genoemde regten *met* en *door* de tegenwoordige Grondwet zijn vervallen, maar dat aan de Standen hunne werking niet kan worden ontnomen, zoo lang er geene verkiezings-wet is ingevoerd.

Ten opzigte van de aanmerking, alsof er willekeur zoude plaats hebben, ten aanzien van de benoeming van burgemeesters, heeft de minister verklaard, dat de betrekkingen van burgemeester en notaris bij de wet niet vereenigbaar zijn verklaard; — maar dat 'er sommige gemeenten zijn, in welke men geene andere tot de eerstgenoemde betrekking geschikte personen kan vinden, dan den notaris, — dat echter in dergelijke gevallen nimmer dispensatie wordt verleend, dan nadat de Regering van de noodzakelijkheid daarvan is overtuigd geworden, en de provinciale Staten bepaaldelijk daartoe hebben geadviseerd: zoodat in dezen van geene willekeur sprake kan zijn.

De heer *Gevers* heeft met genoegen vernomen, dat de minister van financien zijn voorgesteld middel tot schulddelging niet zoo geheel verwerpelijk oordeelt. Hij heeft dit onderwerp, het daarstellen van 10 millioenen muntpapier, om daardoor eene rente van 2 tonnen gouds te besparen, der aandacht van de Regering ernstig aanbevolen. — Hij verlangt wel eene nieuwe wet op de pensioenen, doch zonder verkregene regten te krenken, en hij verlangt vooral eene wet op de militaire pensioenen.

De heer *Martens* heeft zich niet kunnen vereenigen met de meening des ministers, ten aanzien van de opheffing van de betrekking der districts-commissarissen, in verband met het 3de add. art. der Grondwet.

De minister van financien heeft ten slotte verklaard, dat de wet op de militaire pensioenen thans bij de departementen van Oorlog en Marine in gereedheid wordt gebragt.

Hierna is de beraadslaging over de hoofdstukken geopend.

Het *eerste* hoofdstuk (Huis des Konings) is zonder beraadslaging aangenomen.

Het *tweede* hoofdstuk heeft nog eenige beraadslaging gevorderd. De heer *v. B. Vollenhoven* heeft verklaard, met genoegen te hebben vernomen, dat de te verleenen schadevergoeding aan de leden der voormalige Eerste-Kamer nog nader door de Regering in overweging zal worden genomen, en heeft verlangd, dat naauwkeurig zal worden onderzocht, in hoe verre de inkomsten van den Hoogen Raad van Adel op de begrooting kunnen worden gebragt, daar de gelden door bijzondere personen tot bepaalde doeleinden zijn bijeengebragt, en daarbij op de regelen der billijkheid moet worden gelet. — Deze spreker is daarin door den heer *Groeninx* ondersteund. — De minister van financien heeft daarop geantwoord, dat het hier niet de vraag is, aan wien de eigendom der fondsen toekomt, maar wel, wat met de vruchten behoort te geschieden; dat de Regering in dat opzigt den weg bewandelt, die nu sedert twee jaren is gevolgd, en dat zij geene reden heeft gevonden, om daarvan aftewijken.

Het *tweede* ontwerp is daarop, almede met algemeene (36) stemmen, aangenomen.

De heer *van Nispen* verklaart zich tegen het 3de hoofdstuk. De kosten der buitenlandsche zendingen acht hij veel te hoog opgevoerd, in vergelijking met vroegere tijden. Hij vraagt voorts inlichtingen omtrent den Rijn-spoorweg, en de aansluiting van dien weg aan de duitsche ijzerbanen. Hij dringt aan op die aansluiting.

De heer *Gevers* doet uitkomen, hoe groot belang ons land heeft bij goede diplomaten. Hij keurt daarom de overdrevene bezuinigingen, die men op de diplomatie zou willen invoeren, ten stelligste af. Vooral een kleine Staat heeft veel behoefte aan eene behoorlijke, bekwame en ijverige vertegenwoordiging buitenslands. Hij acht het ook van groot belang, dat in alle havens nederlandsche consuls gevestigd zijn.

De heer *Hoffman* verklaart zich mede tegen te groote karigheid en inkrimping bij de diplomatie, en tegen de vereeniging van missien.

De *minister van buitenlandsche zaken* is het volkomen eens met de vorige sprekers, dat de inkrimping bij de diplomatie niet te ver moet worden uitgestrekt, en dat wij groot belang hebben bij eene behoorlijke vertegenwoordiging buiten 's lands. Maar bij de behoefte der schatkist mag er ook niet meer gedaan worden, dan volstrekt noodig is. Hij verklaart, dat het ministerie volkomen deelt in het gevoelen omtrent de wenschelijkheid, dat de Rijn-spoorweg worde verlengd. Het heeft bij Pruissen op de afdoening dezer zaak aangedrongen. Het ministerie zal al het mogelijke doen, om de onderhandelingen met Pruissen over die zaak tot eene gewenschte afdoening te brengen. — Wat aangaat de missien van Duitschland, de Regering erkent het belang eener goede vertegenwoordiging van ons land in dat Rijk in de tegenwoordige omstandigheden, en zal trachten, òf door het volhouden van de missien aldaar, òf door het tot stand brengen van buitengewone missien, en die behoefte te voorzien. Er kan deswege tusschen de Kamers en de Regering geen verschil meer bestaan. De Regering erkent gaarne de behoefte aan het bezit van goede consuls en agenten in de havens, en zij zal daaraan, naar gelang der omstandigheden, trachten te voldoen.

Wat aangaat het vraagstuk van Limburg, het onderwerp der betrekkingen van Nederland eenerzijds, en dat van Duitschland aan den anderen kant, is zeer moeijelijk. Tot geruststelling en toelichting wenscht de minister slechts eenige punten optegeven. De aanvraag om tot de overeenkomst, tusschen Oostenrijk en Pruissen gesloten, medetewerken, is reeds aan het vorige kabinet gedaan. Er bestond voor het ministerie geene mogelijkheid, om de toetreding tot de overeenkomst uittestellen. Men was zelfs reeds bevreesd, dat men met die toetreding te laat zou komen. Het kwam het ministerie voor, dat het hoogst onvoorzigtig was, ten dezen noodeloos uittestellen, of zich achter ontwijkingen te verschuilen. De minister schetst het gevaarlijke voor onzen Staat, die een kleine Staat is, om te aarzelen of te weigeren dáár waar bijkans al de duitsche Staten tot het voorstel der twee groote duitsche mogendheden waren toegetreden. De toetreding is dezerzijds geschied op zoodanige wijze, dat de afgevaardigde voor Limburg voortdurend het regt behoudt, om zich terugtetrekken. Zij heeft plaats gehad onder voorwaarden: 1° dat daardoor niet meer verpligtingen worden opgelegd, dan uit het Duitsche-Verbond voortvloeiden; 2° dat de toetreding voorloopig slechts geschiedde tot 1 Mei, en 3° dat men zich bleef houden aan de Bonds-acte, de Schlüsse-acte en de tractaten. Feitelijk mogen tractaten verbroken zijn, doch regtens kan men dit niet beweren, noch volhouden. Pruissen zelf houdt zich aan den Duitschen Bond. Ook wij behooren ons aan de verdragen te houden. Dat is pligt voor een kleinen Staat. Daardoor kan zoodanige Staat niet overvleugeld worden. Bij afwijking daarvan, zouden de gevolgen niet te berekenen zijn. Blijft men zich aan de tractaten vasthouden, dan is er steeds mogelijkheid, om zich uit een abnormalen toestand te redden. De uitnoodiging tot toetreding was gerigt aan den Koning der Nederlanden, als Hertog van Limburg, zoodat die uitnoodiging voor Limburg en voor Luxemburg afzonderlijk is geschied. Beide uitnoodigingen zijn afzonderlijk aangevraagd en behandeld. In Luxemburg heeft men geoordeeld haar te moeten onderwerpen aan de Stenden aldaar.

De heer *van Nispen* vraagt nog eenige nadere inlichtingen; waarop door den *minister van financien* verklaard wordt, dat de beschuldigingen, dat de nederlandsche Regering de onderhandelingen met Pruissen over den Rijn-spoorweg op de lange baan zou hebben geschoven, ten eenenmale ongegrond, verzonnen en valsch zijn. Zij verlangt niets liever, dan de aansluiting van den Rijn-spoorweg aan de duitsche spoorwegen tot stand te brengen.

Hierna is het 3de hoofdstuk *aangenomen*, met 30 tegen 6 stemmen. — *Tegen*, de heeren *v. Sasse*, *Beerenbroeck*, *van Verschuer*, *Regout*, *de Rijk* en *van Nispen*.

De verdere beraadslaging is bepaald op heden avond.

In deze avond-zitting zijn *aangenomen*, met algemeene stemmen, de hoofdstukken voor *Justitie*, *Hervormde Eeredienst*, *R. Kath. Eeredienst* en *Marine*. Het hoofdstuk van *Binnenlandsche zaken* is *aangenomen* met 31 tegen 4 stemmen; *tegen* stemden de heeren *v. Verschuer*, *Taets van Amerongen*, *van Pallandt* en *Hoffman*.

Morgen ochtend zal de beraadslaging aanvangen met hoofdstuk IX *financien*.

[De Eerste-Kamer heeft de begrootings-wetten, benevens die op de middelen aangenomen.]

'S GRAVENHAGE, 29 December.

Bij besluit van 22 December heeft Z. M., op het rapport van den minister van binnenlandsche zaken, het aanleggen van *bevolking-registers* in elke gemeente bevolen, en daaromtrent het volgende bepaald:

„ Hebben goedgevonden en verstaan:

dat de bevolking-registers zullen worden aangelegd en gehouden naar de volgende voorschriften.

Art. 1. In elke gemeente worden met 1 Januarij 1850 registers der bevolking aangelegd, volgens het model gevoegd achter dit besluit.

Art. 2. Aan elk *huisgezin*, aan ieder op zich zelven of *afzonderlijk levenden* persoon, wordt in het register eene *afzonderlijke* bladzijde aangewezen, met aanduiding van de wijk, straat, steeg, gracht enz., van het nummer van het huis, en van het blad van het register.

Art. 3. Hoofdelijk ingeschreven worden alle, meerder- en minderjarige, aan- en afwezige personen, die volgens de artt. 74 tot en met 79 van het Burgerlijk Wetboek hunne *woonplaats* hebben in de gemeente.

Art. 4. De eerste inschrijving in het bevolking-register heeft plaats volgens de opgaven verkregen door de algemeene volkstelling, welke den grondslag uitmaken van het bevolking-register. Elke latere inschrijving geschiedt slechts voor ingezetenen, onder overlegging van een *getuigschrift*, volgens het model gevoegd bij dit besluit, door of van wege het gemeente-bestuur der laatste woonplaats aan den belanghebbende kosteloos af te geven, voor vreemdelingen onder overlegging van een paspoort.

Art. 5. Van elke verandering in het getal en den staat der in elk huisgezin begrepen personen wordt telkens aanteekening in het register gehouden, in dier voege, dat de namen der overledenen en der personen welke de gemeente met der woon hebben verlaten, worden doorgehaald, en zij die zich in de gemeente zijn komen vestigen en de nieuw geborenen, met uitzondering der als levenloos aangegevenen, achter den laatst ingeschrevene worden bijgeschreven.

Art. 6. In gemeenten boven de 5000 zielen worden de registers gesplitst in boekdeelen, gelijkstaande met het getal wijken of afdeelingen, waarin de gemeente is verdeeld.

Art. 7. Van ieder persoon, in het register der bevolking ingeschreven, worden de *naam* en *voornamen* telkens op den *bladwijzer van het register* overgebragt.

De *namen* worden op dien bladwijzer, waarvan het model achter dit besluit is geplaatst, in *alphabetische* orde gerangschikt, met dien verstande dat bij namen met voorzetsels, als *van*, *van der*, enz., zamengesteld, niet de voorletter van dit *voorzetsel*, maar die van het *grondwoord*, tot grondslag dient voor de volg-orde.

Art. 8. Elk huisgezin verkrijgt eene afzonderlijke reeks van de volgnummers, welke dienen ter aanduiding van het getal personen in elk huisgezin begrepen.

Art. 9. De voorschriften, vervat in de artt. 6, 8, 11, 14 tot en met 18 van Ons besluit van den 23sten October jl. (*St.bl.* n°. 56), zijn mede van toepassing op de bevolking-registers.

Art. 10. De bevolking-registers, in elke gemeente, gewaarmerkt door het hoofd of een lid van het gemeente-bestuur, blijven berusten onder den ambtenaar van den Burgerlijken Stand, aan wien de zorg voor het naauwkeurig bijhouden van het register wordt opgedragen.

Art. 11. De gemeente-besturen voorzien, door het maken van nieuwe politie-verordeningen, of door herziening der reeds bestaande, in de uitvoering van de voorschriften van dit besluit, met name van die, welke betrekking hebben tot de verandering in de woonplaats der ingezetenen.

Art. 12. De registers en de bladwijzers worden jaarlijks onderzocht door of van wege Onzen commissaris in de provincie."

— Bij Z^{r}. M^{s}. besluit van den 21sten December is aan den heer *J. Horsford*, op zijn verlangen, eervol ontslag verleend als consul der Nederlanden te Weymunth.

— Bij kon. besluit van 26 December zijn de kantoren der dir. bel. en accijnsen te Rhenen en te Renswoude (Utrecht), ingetrokken en vereenigd als volgt: het kantoor te Rhenen met dat te Veenendaal, ontvanger *A. van de Werken*, en het kantoor te Renswoude met dat te Woudenberg, ontvanger *H. F. van de Poll.*

— De minister van financien, ondervindende dat de omloop van vreemde koperen munten in dit Rijk, ongeacht de meermalen daartegen gerigte waarschuwingen, steeds blijft aanhouden, heeft nogmaals ter algemeene kennis gebragt, dat die munten op nederlandsch grondgebied geen wettigen koers hebben, of gangbaar zijn; dat dezelven in alle publieke kassen worden uitgeschoten en afgewezen, en niemand alzoo verpligt is die in betaling aantenemen.

— In eenige dagblad-artikelen, waarbij de onlangs aan de Tweede-Kamer der Staten-generaal ingezonden wets-ontwerpen tot regeling van de belangen der nederlandsche scheepvaart beoordeeld worden, gaat men van de stelling uit, als ware het de bedoeling der Regering om gelijktijdig met de afschaffing van de begunstiging, welke tot nu toe aan de nationale vlag wordt toegekend, ook bij den invoer in de kolonien alle onderscheiding in de regten *op de goederen* te doen vervallen.

Intusschen zal men noch in de bedoelde wets-ontwerpen, noch in de daarbij gevoegde memorie van toelichting, iets aantreffen, wat tot zoodanige stelling aanleiding kan geven. Deze ontwerpen hebben, even als de nieuwe engelsche wetten, geen ander doel dan de regeling van de regten en ongelden, waaraan de scheepvaart onderworpen is. Wat de inkomende regten van de goederen aangaat, zal bij de verwezenlijking der aangekondigde voornemens slechts deze wijziging in het bestaande stelsel gebragt worden, dat, terwijl thans de goederen voorzien van nederlandsche certificaten van oorsprong alleen tot het verminderd regt in de nederlandsche oost-indische bezittingen worden toegelaten, wanneer die onder *nationale vlag* worden ingevoerd, in het vervolg die goederen ook gelijke gunst zullen erlangen bij aanvoer onder *vreemde vlag.*

Men heeft deze teregtwijzing noodig geoordeeld, om eene verdere verspreiding van genoemde dwaalbegrippen te voorkomen. (*Staats Cour.*)

HAARLEM, 29 December.

Bij den storm en hoogen vloed is het zeewater voor Petten eergisteren middag tot 1 el 30 d., en des nachts tot 2 ellen boven vol-zee opgeloopen. De brik-kisting der Pettemer-zeewering is 15 duimen gezakt, en men rekent dat omtrent 250 vierkante ellen steenwerk doorelkander zijn geslagen. Het paalschermwerk heeft niet geleden; doch van de Hondsbosschen-zeewering zijn omtrent 30 strekkende ellen paalwerk uitgeslagen.

Gisteren waren, bij den te verwachten hoogen vloed, de noodige maatregelen van voorzorg voor het maritiem-etablissement te Helder genomen.

De heldersche zeewering had gisteren geene noemenswaardige schade. Tegen den steenenberm is gisteren eene engelsche bark, met hout, gestrand; de bemanning is dadelijk gered.

— De berigten uit Londen van donderdag avond behelzen geen nieuws van eenig belang.

Ook te Rotterdam zijn *valsche* nieuwe stukken van 25 cents in omloop gebragt. Zij onderscheiden zich van de echte voornamelijk door de meer doffe en blaauwe kleur en door minder zuivere bewerking van den rand.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 29 December. Den 28sten dezer is in Texel niets gepasseerd; de wind n. n. w. harde wind.

Den 25sten dezer heeft van Ramsgate de reis voortgezet het schip *Voorwaarts*, kapt. Kros, van Amsterdam naar Livorno.

Den 25sten dezer is met verlies van twee ankers te Cowes binnengeloopen het schip *Mentor*, kapt. K. de Kok, van Rotterdam naar Gibraltar en Messina.

Den 23sten dezer was op de hoogte van Penzanse het schip *Neptunus*, kapt de Boer, van Havana naar Amsterdam.

Te Brouwershaven is aangekomen Jonker van Riga. Te Vlissingen Rickmers van Santos. Bij St. Helena de schepen *Triton*, kapt. Olie, van Batavia naar Amsterdam en *Prins van Oranje*, kapt. van der Zweep, van Batavia naar Rotterdam. Te Genua Bonjer van Amsterdam, Jongebloed van Rotterdam en Boon van Antwerpen. Te Bordeaux Flik; te Gravesend Blokziel, beide van Amsterdam.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 29 *December.*

	pct.				gebl.
NEDERL. Werk. Schuld	2½	55¼	à	½	55 5/16
" " "	3	64¼	"	¾	64 7/16
" " " resc. .	3		"		
" " "	4	84	"	½	84⅜
" Oost. Ind. Leen. . .	4	83¼	"	¾	83½
" Am. Synd.	3½		"		
" Handelmaatsch. resc.	4½		"		
" Holl. Spoorw.			"		
" Rijn "	4½	83¼	"	¾	83½
" Aand. Haarl. Meer .	4½		"		
ENGELAND. Gecons.	3		"		
FRANKRIJK. Certific.	3	53¼	"	¾	53 9/16
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	106¼	"	¾	106½
" " " 1828/29 .	5	105¼	"	¾	105½
" " Amst. 1831 . .	5	94	"	½	
" leen. 1840	4	85½	"	86	85¾
" inschr. *Stieglitz* . .	4	84	"	85¼	85
" " grootb. . .	6		"		
" Certific.	6		"		
" Neg. Hamburg . .	5		"		
POLEN. Aand. 1829 *f* 300:—			"		
" " 1835 " 500:—			"		
" Oblig.	4		"		
PORTUGAL. Neg. Londen . . .	3	35¾	"	36¼	36
" " . . .	4	37	"	½	37¼
" Binnenl.	5		"		
SPANJE. Neg. Londen 1834 . .	5	12¾	"	13	12 15/16
" " onbep. St. . . .	5	12¾	"	13	12 15/16
" Coupens		8	"	½	
" Neg. Londen 1842 . .	3	37¼	"	¾	37½
" Binnenl. Schuld . . .	3	28¾	"	29	28⅞
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5	85¾	"	86¼	86
" " " "	4		"		
" Metal.	5	81¼	"	¾	81½
" " Neg. Lond.	5		"		
" "	2½	43	"	¼	43⅛
NIEUW GRENADA. Neg. Lond.	1¼	16¾	"	17¼	17
VENEZUELA. Neg. Londen . .	2½		"		
MEXICO. Neg. Londen	5	26¾	"	27¼	27 1/16
LOUISIANA bij *Hope en C.* . .	5	92¾	"	93¼	93
Geld op Beleening		3	"		
dito op Prolongatie		3½	"		

Belgie neg. bij *Rothschild* 47 1/16. Griekenland neg. Londen 3¼. Brazilie neg. 1824, 89½. Peru 53⅞. Ecuador 3 1/16.

De binnenlandsche fondsen waren heden, met uitzondering der 2½ w. s., iets vaster. — Van de buitenl. fondsen waren belgische prijshoudend; spaansche, in alle soorten, iets flaauwer; portugesche goed prijshoudend; russische gezocht; oostenrijksche metalliek aangeboden, n. metalliek 85¾, 86¼ *à* 86*; ook fransche fondsen aangeboden. — Van de Z.-americaansche fondsen, waren de mexicaansche tot hoogere prijzen goed te plaatsen.*

WEENEN, 25 December. Wegens den feestdag is geene beurs gehouden, doch zijn de 5 pc. Metall. 95⅛ à ¼ verhandeld.

BERLIJN, 27 December. De 3½ pc. Schuldbrieven 88¼.

LONDEN, 27 December. De 3 pc. gecons. resc. 96⅛ à ¼. Spanje 18⅞ à 19⅛, en 38¼ à ¾. Mexico 29⅜ à ⅝.

PARIJS, 27 December. De 3 pc. renten g. g. 56 fr. 55; 5 pc. renten g. g. 92 fr. 40. Bank-actien 2400. De 3 pc. Spaansche binnenl. 30⅞.

ANTWERPEN, 28 December. De 2½ pc. renten 49¾; 5 pc. 96. De 5 pc. Spaansche 12 11/16.

*** Ten behoeve van *Cs. Langerak* en diens gezin, te Peursum, is bij de ondergeteekenden nog in dank ontvangen: uit 's Hage, van A. W., in 2 coup., *f* 4,95; uit Amsterdam, van N. *f* 1,50 en van L. C. V. D. M., aldaar, *f* 6,45; uit Deventer, in 2 coup., *f* 3,96, met de spreuk: *waar liefde woont, gebiedt de Heer zijn' zegen.*

Giessen-Oudekerk, D. C. VAN DER VOORT.
26 *December* 1849. C. VAN HOUWELING.

PROVINCIE NOORD-HOLLAND.
AANBESTEDING.

Op Woensdag den 9den Januarij 1850, des namiddags ten twee ure, zal, onder nadere approbatie, door den Staatsraad, Gouverneur der Provincie Noord-Holland, of, bij deszelfs absentie, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, aan het Lokaal van het Gouvernement, te Haarlem, worden aanbesteed:

Het DRIEJARIG ONDERHOUD van den SCHULPWEG tusschen den Huigendijk en Ursem, uitmakende een gedeelte van den Grooten Weg der 2de Klasse tusschen Alkmaar en Hoorn, ingaande met 1°. Januarij 1850 tot ultimo December 1853.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

De Bestekken, op welke deze Aanbesteding zal plaats hebben, zullen ter lezing liggen, behalven aan het Gouvernement van Noord-Holland, te Haarlem, in de voornaamste Logementen en Koffijhuizen, als: te Amsterdam, in het Logement *het Wapen van Medemblik*, op den Dam, in het Koffijhuis *het Vosje*, bij het plein van de afgebrokene Beurs, in *de Nieuwe Stads-Herberg*, aan het IJ, in *de Beerebijt*, buiten de Utrechtsche-Poort, en in *de Bel*, op den hoek van het Haarlemmerplein; te Haarlem, in het Logement *de Kroon*, in *het Noord-Hollandsche* en in *het Bossche Koffijhuis*; te Alkmaar, in de Logementen *de Roode Leeuw*, *de Toelast* en in *het Wapen van Haarlem*; te Hoorn, in de Logementen *het Ongemaakte Schip* en in *de Doelen*; aan den Helder, in *het Heeren-Logement*; te Nieuwe-Diep, bij *Ihnen* en in het Logement *den Burg*; te Medemblik en te Enkhuizen, in de Logementen *de Valk*; te Purmerende, in *de Verguldé Roskam*; te Monnickendam, in het Logement *de Doelen*; te Edam, in *het Heeren-Logement*; te Zaandam, in *den Otter*; te Buiksloot, in *het Roode Hert*; te Beverwijk, bij den Kastelein *Hulsman*; te Weesp, in het Logement *de Roskam*; te Muiden, in *het Hof van Holland*; te Sliedrecht, in *het Regthuis*; te Hardinxveld, in *de Dorps-Herberg*; op het Eiland Texel, te Oudeschild, in *de Zeven Provincien*, en op het Eiland Wieringen, te Hippolitushoef.

Zullende acht dagen vóór de Besteding, zoo veel noodig, aanwijzing *in loco* worden gedaan, en inmiddels informatiën te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur, E. DE KRUYFF, te Haarlem, en bij den Ingenieur P. J. H. HAYWARD, te Alkmaar.

*** VERKOOP VAN HAKHOUT.

Door den Ontvanger der Domeinen te Alkmaar wordt, bij inschrijving, aan den hoogstbiedende te koop gepresenteert: Het navolgende HOUTGEWAS, behoorende tot het Rijks-Plantsoen, langs den grooten Weg der 1ste Klasse N°. 4, als:

Tusschen Velzen en Alkmaar.

1ste Perceel: Het Opperhout van twintig opgaande Populieren, welke op 4 El 50 boven den beganen grond zullen afgezet worden, staande aan de zuidzijde des Wegs, 18 El bewesten paal N°. 20, te Castricum.

2de Perceel: Het Populieren Opperhout en Elzen en Willigen Hakhout staande aan de westzijde van den Weg, en wel van 252 El beoosten paal N°. 20 tot 350 El benoorden paal N°. 22, of over ongeveer eene lengte van 2098 El.

3de Perceel: Het Populieren Opperhout en het Willigen en Elzen Hakhout, aan de westzijde des Wegs, van paal N°. 25 tot paal N°. 26, over 1000 El lengte, tusschen Limmen en Heilo.

Tusschen Alkmaar en het Nieuwe-Diep.

4de Perceel: Het Willigen Hakhout, staande nabij het Tolhuis aan de Burger-Vlotbrug, in de Zijpe, lang 74 El en breed 17 El.

5de Perceel: Een Perceel Hakhout, staande ten zuiden den Tuin van den Sluiswachter *Koene*, bij de Sluis aan het Zand, lang 33 El en breed 28 El.

6de Perceel: Een Stuk Willigen Hakhout, 93 El bezuiden het voorgaande Perceel, lang 280 El en breed gemiddeld 50 El.

7de Perceel: Het Hakhout bewesten het Noord-Hollandsche-Kanaal, tusschen de Scheidingssloot van Callantsoog en den Tuin van het Tolhuis N°. 3.

De Voorwaarden van verkoop liggen ter lezing ten Raadhuizen der Gemeenten Castricum, Limmen en de Zijpe en ten Kantore van den voornoemden Ontvanger der Domeinen.

De Inschrijvings-Biljetten moeten, *op Zegel* geschreven, inhoudende, onder anderen, vermelding van den Kooppriјs voor elk Perceel, of Massa, zoo als die in de voorwaarden zijn aangeduid, vóór of op *den vijfden Januarij* 1850, voor elf ure des voormiddags, ten Kantore van den Ontvanger der Domeinen te Alkmaar ingeleverd zijn, als zullende alsdan, het zij al of niet in tegenwoordigheid der inschrijvers, tot de opening derzelve worden overgegaan.

Nadere informatiën en aanwijzing zijn te verkrijgen: voor de drie eerste Percelen bij den Opziener G. PRINS, te Haarlem, en voor de vier laatste Percelen bij den Opziener J. SWERVER, nabij Alkmaar.

De Ontvanger der Domeinen,
BENTEIJN.

*** PROGRAMMA
van
TEYLERS
TWEEDE GENOOTSCHAP
voor den jare 1850.

TEYLERS Tweede Genootschap wenscht eene verhandeling, ter beantwoording van de vraag:

„Kan teregt gezegd worden, dat zich bij eenig volk een bijzondere nationale zin voor deze of gene soort van poëzij geopenbaard heeft? Hoe is het bepaaldelijk in dit opzigt met Nederland gesteld?"

De prijs voor de best gekeurde verhandeling, in antwoord op deze prijsvraag, is eene *gouden medaille*, ter innerlijke waarde van *vier honderd* hollandsche guldens.

De verhandelingen moeten in het Nederduitsch, Fransch, Engelsch of Hoogduitsch, goed en leesbaar, met *eene Nederduitsche letter* geschreven zijn, *door eene andere hand, dan die van den opsteller.* Ook moeten zij in haar geheel worden ingezonden vóór den eersten April des jaars 1800 *één en vijftig*, ten einde vóór, of in de maand December daaraanvolgende te worden beoordeeld.

Al de ingezondene prijsverhandelingen blijven het eigendom van het Genootschap, hetwelk de bekroonde, met of zonder vertaling, in zijne werken opneemt, terwijl de schrijvers afstand doen van hun regt, om de bekroonde verhandeling, zonder toestemming van de Stichting, te mogen uitgeven. Van de niet bekroonde verhandelingen worden geene afschriften aan de schrijvers afgegeven, dan ten hunnen koste.

De intezenden antwoorden moeten, zonder naam en alleen met eene spreuk onderteekend, voorzien van een verzegeld briefje, dezelfde spreuk ten opschrift voerende, en van binnen den naam en de woonplaats des schrijvers, gezonden worden aan het Fundatie-huis van wijlen den Heer P. TEYLER VAN DER HULST, te *Haarlem.*

*** SPAARBANK te *HAARLEM.*

COMMISSARISSEN berigten, dat de INTERESSEN, verschijnende 31 December 1849, in de Boekjes der Deelhebbers zullen worden *bijgeschreven* ten *Kantore* van hunnen Mede-Commissaris en Boekhouder, den Heer C. D. HUËT, in de Battejorisstraat, Wijk 5, N°. 795 *rood*, op *Zaturdag* den 12den, 19den en 26sten Januarij 1850, *des namiddags van een tot twee ure.* — De Zittingen, tot het ontvangen en terugbetalen van Gelden, zullen, naar gewoonte, gehouden worden in het Lokaal in de Zijlstraat; doch zullen er geene Gelden ontvangen, noch terugbetalingen gedaan worden, *vóór dat de bijschrijving der Interessen zal zijn geschied.*

Haarlem, In naam van Commissarissen,
27 *December* 1849. J. F. T. VAN VALKENBURG,
fung. Secretaris.

*** Ondertrouwd:
AMSTERDAM, J. H. WARNAARS,
27 December 1849. Weduwenaar, en
Eenige kennisgeving. C. W. CALDEMEIJER.

*** Getrouwd:
DEVENTER, T. E. BUCKMANN,
27 December 1849. van *'s Gravenhage*, en
K. ROUSSEAU DUCROISSI.

*** SCHOONHOVEN, 27 December 1849.
Getrouwd: A. T O M,
van *Moordrecht*, en
M. A. L I T T E L.

*** Mijne geliefde Echtgenote, *JACOBA PREUIJT*, verloste heden, door Gods goedheid, voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON. J. J. ENGBERTS.
ST. PETERSBURG, den 1/13den December 1849.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER Vrouwe *MARIA JACOBA VAN MANEN VAN BIESSEL*, geb. *THESINGH.*
Huize DE HAERE, bij *Elburg*, 25 December 1849.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *A. SCHRADER*, hartelijk geliefde Echtgenoot van J. C. BOONZAJER C. Gz.
GORINCHEM, 25 December 1849.
Strekkende deze zoo wel tot bijzondere als algemeene kennisgeving.

*** Heden morgen verloste zeer voorspoedig van een' ZOON *A. D. D. HASSELAAR*, geliefde Echtgenoot van J. A. VAN DER SPAR.
MUIDEN, 25 December 1849.

*** Heden beviel zeer voorspoedig mijne hartelijk geliefde Echtgenoote, *G. A. LE COULTRE*, van eene welgeschapene DOCHTER. HK. OOSTERVEEN.
ENKHUIZEN, 26 December 1849.

*** Heden beviel, door Gods goedheid, zeer voorspoedig van eenen ZOON *P. DROST*, hartelijk geliefde Echtgenoot van H. J. A. BOISSEVAIN.
AMSTERDAM, 27 December 1849.

*** Heden beviel van eenen welgeschapen ZOON *A. J. C. SCHOBER*, geliefde Echtgenoote van
HAARLEM, P. VAN MEURS,
27 December 1849. Med. Doct.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel, door Gods goedheid, voorspoedig van een' welgeschapen ZOON Vrouwe *C. E. VAN DEN BERCH VAN HEEMSTEDE*, geb. *ROELANTS.*
LEYDEN, 28 December 1849.

*** Heden overleed, na eene kortstondige ongesteldheid, de Wel-Edel-Geboren Heer JACOB NICOLAAS DE BAS.
ZUTPHEN, 24 December 1849.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van 83 jaren, Mejufvrouw ANTONIA MARGARETHA DE LILLE.
ZWOLLE, den 26sten December 1849.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 94 jaren, Mejufvrouw CHRISTINA VERSTEEGH, Wed. van den Heer *H. de Ridder.*
AMERONGEN, 26 December 1849.

*** Heden overleed ons jongste KINDJE, slechts tien weken oud. H. VAN MAAREN Jz.
GORINCHEM, G. M. VAN MAAREN,
27 December 1849. GOUDRIAAN.

*** De Schuldeischers in het Faillissement van JOHAN WILHELM SWAARBERG, Broodbakker, aan de Oude Gracht te Haarlem, worden opgeroepen, om hunne pretentiën inteleveren op de tweede Verificatie der Schuldvorderingen, die zijn zal Vrijdag den elfden Januarij 1850, des voormiddags ten 10 ure, in het Paleis van Justitie, in de Zijlstraat te Haarlem. De Curator,
H. GERLINGS Cz.

*** Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den Heer PIETER LOUWEN, of Mejufvrouw TRIJNTJE KAASKOOPER, in der tijd Echtelieden te Oosthuizen en aldaar overleden, wordt verzocht daarvan opgaaf of betaling te doen, vóór den 15den Januarij 1850 ten Kantore van den Notaris J. KORVER, te Oosthuizen. Brieven *franco.*

*** Degenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Heer R. J. RUNCKEL, in leven Steenkooper te Alkmaar en aldaar overleden den 9den December 1849, gelieven daarvan schriftelijke opgave of betaling te doen, vóór den 20sten Januarij 1850, aan den Notaris J. SCHOEHUIZEN, te Alkmaar.

*** STEDELIJK GYMNASIUM te *ARNHEM.*

De ondergeteekende, Rector van het Stedelijk Gymnasium te Arnhem, roept bij dezen, namens H. H. Curatoren, degenen op, die (bij voorkeur *Doctoren* in de Letteren) verlangen mogten als COLLABORATOR aan gemeld Gymnasium te worden geplaatst. Men wordt verzocht zich in *persoon* bij den ondergeteekende te vervoegen, vóór of op den 15den Januarij 1850.
27 *December* 1849. J. W. ELINK STERK.

*** Door de beroeping van den Heer *Schrieke*, als Hoofd-Onderwijzer eener bijzondere School eerste Klasse te Amsterdam, de bijzondere School 2de Klasse alhier met Februarij aanstaande komende te vaceren, wordt daarvan voorloopig aan de belanghebbenden bij deze kennis gegeven. Buiten de eventueel te bekomene Kost-Scholieren kan de Onderwijzer aan voormelde School rekenen op een schoolgeld van ruim *f* 400, voortkomende uit de Dag-Scholieren in de gemeente zelve, welke som zich zeer gemakkelijk zoude kunnen verdubbelen. De tegenwoordige Onderwijzer zoude niet ongenegen zijn over het aan hem toebehoorende Huis, tot eene Kostschool bijzonder ingerigt, met een' Postulent te onderhandelen. Nadere informatiën, in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven, bij den Heer Burgemeester der Gemeente.
Veenendaal, den 28sten December 1849.

*** Door de benoeming van eenen der Secondanten tot Hoofd-Instituteur verlangt men op een aanzienlijk Instituut, in eene kleine Stad, zoo spoedig mogelijk: Een braaf en bekwaam HULP-ONDERWIJZER, hoofdzakelijk voor de Wiskunde en het Fransch. Brieven *franco*, Letters G. S., Bureau *Handelsblad.*

*** Men vraagt, ten spoedigste, aan een goed Instituut: Eenen ONDERMEESTER, die de beginselen der Meetkunst kan helpen onderwijzen. De voorwaarden zijn: Kost, Bewasschen en een ruim Salaris. Adres met *franco* Brieven, onder de Letter R., bij de Wed. KOSTER, Boekhandelaresse in de Haringpakkerij te Amsterdam.

*** IEMAND van den 2den Rang, Protestant, de Fransche, Engelsche, Hoogduitsche en Italiaansche Talen kunnende onderwijzen, zag zich gaarne ten spoedigste geplaatst als Secondant of Huis-Onderwijzer, zullende minder op geld dan eene minzame behandeling gelet worden. Adres met *franco* Brieven, onder de Letters N. G., bij H. KOSTER, Boekverkooper der Koninklijke Akademie te Delft, bij wien geschikte gelegenheid is tot plaatsing van een' LEERLING in den Boekhandel, tegen matige vergoeding van Kost en Inwoning.

*** Wordt gevraagd, met Februarij of eerder: Een TUINMAN, bekwaam in dat vak, ook in de Broeijerij met plat Glas en Druiven en Persiken kunnende trekken. De Vrouw knap en zindelijk kunnende Werken, om een Heerenhuis op te passen; liefst ook het Koken verstaande. Zonder Kinderen en niet Roomsch. Adres aan het Postkantoor te Arnhem, Brieven *franco*, Letters V. S.

*** Men verlangt tegen 1° *Februarij* 1850: TWEE KNECHTS, die goed kunnen Spitten en tevens Tuinwerk verrigten, van de *Protestantsche Godsdienst* en niet beneden de 25 jaren. Adres bij de Erven F. BOHN, Boekdrukkers en Boekverkoopers te *Haarlem*, onder Lett. B. W. *Brieven franco.*

*** HUWELIJK.

Een Protestantsch Heer, van voorname familie, circa 30 jaren oud, wenscht zich tot Echtgenoot eene DAME van 24 à 28 jaren, die fortuin bezit en den wensch koestert om, door een allezins honorabel Huwelijk, gelukkig te kunnen leven. Eene persoonlijke kennismaking zal natuurlijk moeten beslissen, in hoeverre het doel zal kunnen worden bereikt, en hoopt steller dezer dat, daar hij met zijn oogmerk rond voor den dag komt, men hem eerlijk genoeg zal rekenen, om van de brieven, die men hem adresseert, alsmede van de middelen, die men hem zal aanwijzen, om in kennis met de schrijfster te geraken, een kiesch gebruik te maken. Adres met *franco* Brieven (welke, des verkiezende, zullen worden terug gezonden), onder Letters A. S., aan J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

*** Eene JUFVROUW, van middelbaren leeftijd en Protestantsche Godsdienst, wenscht zich geplaatst te zien bij eene *Dame*, tot gezelschap en assistentie in de Huishouding, of als Huishoudster bij een' bejaarden *Heer*; desverkiezende zonder Salaris. Adres, Lett. L. C., bij den Boekhandelaar P. M. BAZENDIJK, te Rotterdam.

*** Eene fatsoenlijke Predikants-Dochter, van 29 jaren, zag zich gaarne geplaatst als HUISHOUDSTER, in een Gezin van de Protestantsche Godsdienst; wordende, bij een matig Salaris, vooral een minzame omgang en behandeling verlangd. Adres Bureau der *Provinciale Friesche Courant*, te Leeuwarden, onder de Letters F. A. Brieven *franco*.

*** Men vraagt tegen primo Mei 1850, in eene fatsoenlijke en voordeelige Dienst, te Schiedam: Eene KEUKENMEID, van middelbare jaren, gezond en sterk van gestel, de Hervormde Godsdienst belijdende en van voldoende bewijzen van bekwaamheid, zindelijkheid en goed zedelijk gedrag voorzien. Adres, met *gefrankeerde* Brieven, bij den Boekdrukker en Boekhandelaar P. J. VAN DIJK, te Schiedam.

*** Tegen 1°. Februarij aanstaande wordt, voor een fatsoenlijk Huisgezin, binnen de Stad Delft gevraagd: Eene KINDERMEID, van de R. C. Godsdienst, tusschen de 25 en 35 jaren oud, van eene goede gezondheid en vrolijk humeur en gewoon aan de dienst van Kindermeid in een druk Gezin. Adres, onder Letter M., bij den Boekhandelaar A. M. VAN DIJK, te Delft.

*** De Eigenaars van KELDERS of GRAVEN aan de Bilt worden opgeroepen, om vóór of den 1sten April 1850 het verschuldigde, wegens het tienjarig onderhoud en ophooging, te betalen aan den voorzittenden Kerkvoogd, INGENHOUZ, aan de Bilt. Zullende bij verzuim de Eigendom aan het Begrafenis-Fonds vervallen.

*** Bekende en onbekende Schuldeischers van de onder voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen JACOP VAN INGEN, Mr. Timmerman, enz., te Lisse overleden, worden bij deze, volgens Art. 1082 van het Burgerlijk Wetboek, door den ondergeteekende opgeroepen, om te compareren op Dingsdag den 15den Januarij 1850, des voormiddags ten elf ure, in het Logement *de Witte Zwaan*, te Lisse, ter bijwoning van Rekening en Verantwoording dier Boedel, en, zoo er geen verzet plaats heeft, daarna dadelijk tot de uitbetaling zal worden overgegaan, voor zoo verre het bedrag der Nalatenschap toereikend zal zijn.

Hillegom, P. VAN WAVEREN Jz.
den 15den December 1849.

VICTUALIE.

Vet SPEK, à 30 ct., dun id., à 28 ct.; ROOKWORST, à 25, 30 en 35 ct.; HAMMEN, à 30 ct.; ROOKVLEESCH, à 40 ct., id. uitgesneden, à 50 ct.; SAUCISE DE BOULOGNE, à 70 ct.; gesmolten REUZEL, à 25 en 30 ct.; alles per 5 ons. Voorts gerookte RIBBEN, OSSENMUISJES, NAGELHOUTEN, OSSENTONGEN, ZWITSERSCHE KAAS, enz., enz., verkrijgbaar bij J. E. T. PLATERINK, Anegang, N°. 46, te Haarlem.

*** R. C. BROEKMEIJER, in de Kruisstraat, over het Wasigat, te Haarlem, heeft aangekregen: Versche Texelsche OESTERS, à *f* 2.40 per 100; KOR-OESTERS, à *f* 3 per 100; Engelsche SPROT, 15 ct. het ons; HARING-SALADE, 30 ct. per portie; GEMARINEERDE HARING, à 10 ct. per stuk; Spaansche KASTANJES, à 10 en 15 ct. de 5 ons; Malagasche CITROENEN, à *f* 2.50 de 100; Bergsche ANSJOVIS, 80 ct. de 100; MINERALE-WATEREN, in het groot en klein.
Haarlem, 31 *December* 1849.

*** **TE HUUR, TEGEN 1 MEI,** om met Februarij aanstaande te aanvaarden: Eene fraaije, aan den weg van 's Hage naar Delft gelegene BUITENPLAATS, twee Bunders groot, met wel onderhoudene, ruime Heerenhuizinge, Stal, Koetshuis en Tuinmanswoning; voorts aangename, boschrijke Wandelingen, Menagerie, goede Vruchtboomen en Moestuin zonder Broeijerij, voor zeer matigen prijs. Nadere informatiën te bekomen, met *franco* Brieven, onder Letter B, bij de ERVEN DOORMAN, Boekhandelaren te 's Gravenhage.

F. G. WALLER, C. CHRISTOFFELS, B. LANGERHUIZEN, E. ZWEERTS, P. J. A. SUNDERDORFF, G. L. WURFBAIN, J. A. HEINTZEN, C. C. VERWEIJDE, J. H. GEZELSCHAP, N. G. ROIJAARDS, A. DE ROEVER Dz., R. VOUTE, J. KARSEBOOM, P. PALMBOOM, P. L. POSTHUMUS, J. L. CREMER, P. BAAIJ Jr., J. H. BURLAGE, J. H. LUGT, A. M. BRASKAMP, J. DINGER, J. F. GEBHARD, J. J. BOLDOOT, C. H. GIJSELMAN, W. M. G. HEUKENSFELDT, J. D. HEIJBROEK, J. PATOIR, A. LANGERHUIZEN en W. J. CREMERS, Makelaars, zullen op Maandag den 14den Januarij 1850, te Amsterdam, in het voormalige *O. Z. Heeren-Logement*, door de Notarissen SANTHAGENS en VAN HOUTEN, doen verkoopen: N°. 1. Een extra kapitaal KOOPMANSHUIS, met TUIN en derzelver ERF, op het aanzienlijkste gedeelte der Heerengracht en wel tusschen het Koningsplein en de Vijzelstraat, Verp. N°. 6088, waarachter een GEBOUW met ERF, thans ingerigt tot *Kantoor en Zadelmakers-Werkplaats*, met BOVENWONINGEN, doch vroeger gediend hebbende tot *Koetshuis en Stalling*, staande in de Reguliers-Dwarsstraat, tegenover de St. Jorisstraat, N°. 16 en 17, Verp. N°. 6118; *alles te zamen in eenen Koop*. N°. 2. Een KOOPMANSHUIS en ERF, op de Prinsengracht, tusschen de Reguliersgracht en Vijzelstraat, Verp. N°. 4887. En N°. 3. Een KOETSHUIS en ERF, met afzonderlijke BOVENWONINGEN, in de Reguliers-Dwarsstraat, tusschen het Koningsplein en de St. Jorisstraat, Verp. N°. 4432. Breeder bij Biljetten omschreven en te zien op vertoon van een Toegang-Biljet, bij bovenstaande Makelaars te bekomen. De Bewijzen van Eigendom en de Veilcondities zullen op den gewonen tijd ter inzage liggen, ten Kantore van bovengenoemde Notarissen.

*** Op heden is bij S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, verschenen en alom verzonden:
Het 1ste Nommer voor 1850, van

DE STADS- EN DORPSBIBLIOTHEEK.

MENGELINGEN UIT HET GEBIED DER
GODSDIENST EN ZEDEKUNDE, DER LAND- EN VOLKENKENNIS, DER ROMANTIEK EN POEZY.

Inhoud van dit Nommer: J. H. SONSTRAL, de Nieuwejaarsavond van 1850. — C. M. MENSING, een paar trekken van den toestand der Russische Wingewesten. — De Inzameling van den Kinabast in *Peru*. — L. VAN HOOGEVEEN STERCK, Johan (een Verhaal). — ERICA, Gedachten in de laatste dagen van December 1849 (Dichtstukje).

Dit degelijk en goedkoop Maandwerk
bevat jaarlijks bijna 600 Bladzijden en 4 fraaije Platen
en kost slechts *f* 3,90.

Men leze de zeer gunstige beoordeelingen van den vorigen Jaargang. — In alle Boekwinkels is het 1ste Nommer ter inzage te bekomen, dat mag worden opengesneden.

*** UIT DE HAND TE KOOP: Het LOGEMENT en de UITSPANNING genaamd *DE KEIZERSKROON*, staande binnen de Stad Purmerende, hoek van den Wagenbeurs en Beemster-Burgwal, met Stalling en nog eene afzonderlijke Stalling en Wagenhuis, op den Beemster-Burgwal aldaar; alles in den besten en goed onderhouden staat. Te aanvaarden met den 1sten April 1850. Te bevragen bij de Eigenaresse en Bewoonster, Mejufvrouw de Weduwe H. P. FRIKKE, alsmede bij den Heer M. DE WIT, Koopman in de Rijp. Brieven *franco*.

*** HOUTVERKOOPING onder Velzen, aan den Straatweg bij de Jan Gijzen-vaart en op de Hofstede *Duin-Lust*, op Zaturdag den 5den Januarij 1850, des morgens ten tien ure, van opgaande ESSCHEN BOOMEN en van zware, hoogopgaande IEPEN en LINDEN BOOMEN, waaronder geschikt voor Werkhout; alles staande aan het water.

*** Men is van meening om, nadat de noodige regterlijke magtiging daartoe zal zijn verkregen, op het einde der maand Januarij 1850 (dag nader te bepalen), binnen de Stad Middelburg, Provincie Zeeland, in het openbaar te verkoopen: Vier kapitale HOFSTEDEN, met derzelver goed onderhouden Timmer, waarvan twee gelegen in Noord-Beveland, een in Nieuw en Sint Joosland en een onder Oostkappelle, in Walcheren, mitsgaders een Perceel WEILAND, onder Middelburgs-Ambachten, en vier HUIZEN en ERVEN, binnen de Stad Middelburg. Alles nader en breeder te annonceren.

VERZAMELING
van
VERSPREIDE EN ONUITGEGEVEN
GEDIGHTEN,
door
BERNARD TER HAAR.

Een Deel in groot Octavo, met Vignet op Staal, door KAISER, in Kartonnen Band, komt heden van de pers bij den Boekhandelaar NIJHOFF, te Arnhem. De prijs is *f* 3,60.

*** Bij de Boekhandelaren JOHs. VAN DER HEY en ZOON, te Amsterdam, is van de pers gekomen en alom verzonden:

DE ENGEL VAN DEN TIJD.

Een ernstig woord voor den laatsten avond van het jaar 1849, door
J. MUNTENDAM,
Predikant bij de Ned. Herv. Gemeente te Amsterdam.
In gr. 8°. *f* -,40.

*** Bij alle Boekhandelaren is verkrijgbaar:

MINIATUUR - ALMANAK
VOOR HET JAAR 1850,

versierd met 7 fraaije Staalgravuren en Titel, verguld op snede, in gepersten Linnen Band.

Als het eenige Jaarboekje, dat zich nog in Nederland uitsluitend aan Poëzy wijdt, hebben vele onzer Dichters het wel met hunne bijdragen willen vereeren. Prijs *f* 1,75.

MOSCHROZEN.

Zangen en Fantazijën door D. DORBECK Thz., versierd met 12 keurige Staalgravures, in half Linnen Bandje. Prijs . . . . *f* 1,20.

Verder ziet deze week het licht en wordt door de Uitgevers, L. E. BOSCH en ZOON, slechts op aanvrage in commissie verzonden:

UTRECHTSCHE
VOLKS - ALMANAK
voor het Jaar 1850. In Cartonnen Band.

Behalve het goed gelijkende Portret van den Baron **van Golstein**, Voorzitter van de 2e Kamer der Staten-Generaal, Afgevaardigde van wege de Stad Utrecht, en nog twee Platen, bevat dit Bundeltje, onder anderen, de opgave van de voornaamste Inrigtingen en Genootschappen, Statistiesche Aanteekeningen betreffende de Provincie en Bijdragen van de Heeren Prof. *Visscher*, Prof. *Lautz*, *C. Kromm*, Dr. *Krecke* en anderen. Prijs *f* 1,20.

*** Door H. HORSTINK, Steendrukker en Boekhandelaar te Deventer, wordt uitgegeven en is alom verzonden: **PROSPECTUS TER INTEEKENING** op eene **NIEUWE VERZAMELING VAN SCHRIJFVOORBEELDEN**, of volledig stel Voorschriften om eene duidelijke, fraaije en maatschappelijke hand aan te leeren, volgens de beproefde Schrijfmethode van den Heer VAN PABST; door E. SONNENBERG, Onderwijzer te Empe.

Deze Voorbeelden, welke te zamen 134 nommers bevatten, zullen in 5 afleveringen (nader in den Prospectus omschreven), voor den geringen prijs van *f* 1,50 worden afgeleverd. De Inteekening stond open tot ult. Nov. ll., doch door de onregelmatige verzending in dit saisoen wordt de Inteekening verlengd tot 15 Febr. aanst.; daarna wordt de prijs verhoogd op *f* 1,80.

De gunstige beoordeeling van deskundigen en de hooge goedkeuring van gouvernementswege gebleken mogen deze Voorbeelden ter aanbeveling strekken.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is op heden uitgegeven en verzonden:

BIJDRAGEN TOT BEVORDERING VAN
BIJBELSCHE UITLEGKUNDE,

VERZAMELD DOOR
B. VAN WILLES* en *J. AB UTRECHT DRESSELHUIS.

5de DEEL, 2de EN LAATSTE STUK. Prijs *f* 2,—.
Van de vorige Deelen en Stukken zijn mede nog Exemplaren verkrijgbaar.

Door denzelfden Uitgever is mede uitgegeven:

I. R. BAIRD, Kerkelijke Geschiedenis, Kerkelijke Statistiek en Godsdienstig leven der Vereenigde Staten van *Noord-America*. Met eene Voorrede van Prof N. C. KIST. 2 Deelen, met eene Kaart. *f* 6,50.
II. FORMULIERBOEK voor de Eeredienst der Hervormden. Eene handleiding tot het doelmatig openbaar gebruik van den Heidelbergschen Cathechismus en de Lithurgie der Hervormde Kerk, door een' harer Leeraren. . . . . . *f* -,90.

Tot verminderde Prijzen:

I. JOANNES CLARISSE, Leerredenen, bij bijzondere gelegenheden uitgesproken; *in plaats van f* 2,40, voor . . . . . . *f* 1,50.
II. ———— Leerredenen; *in plaats van f* 2,90, voor . . . . . *f* 1,75.
NB. Dit is de *laatste Bundel* van wijlen dien Hoogleeraar, in 1842 uitgegeven.
III. G. STEENHOFF. Proeve van eene letterlijk getrouwe vertaling van het Evangelie naar JOHANNES. Met opheiderende aanteekeningen; *in plaats van f* 1,50, voor . . . . . *f* 1,25.
IV. W. L. VAN MEURS (Pred. te Nijmegen), Zestal nagelaten Leerredenen, met Portret; *in plaats van f* 2,—, voor . . . . . *f* -,90.

*** **BOUWKUNDIGEN.**

Door DE KONINKLIJKE MILITAIRE AKADEMIE is bij DE ERVEN DOORMAN, te 's Gravenhage, verkrijgbaar gesteld:
HANDLEIDING TOT DE KENNIS DER WATERBOUWKUNDE, door *D. J. STORM BUYSING*, Ingenieur van 's Rijks Waterstaat. 2 Deelen, met eenen Atlas van 78 Platen. . . . . . . *f* 32,00.
Door gemelde Boekhandelaren wordt, *gedurende eenigen tijd*, voor aanmerkelijk verminderde prijzen afgeleverd: *De tweede, verbeterde en vermeerderde druk* van het THEORETISCH EN PRAKTISCH BOUWKUNDIG HANDBOEK, ten dienste van Ingenieurs, Architecten, Opzigters, Timmerlieden, Metselaars en verdere Bouwkundigen, door *W. C. BRADE*, Oud Kapitein-Ingenieur. 4 Deelen in kwarto, met 38 uitslaande Platen, voor **tien Gulden**, in plaats van *f* **25**.
BOUWKUNDIG HAND - WOORDENBOEK, ten dienste van Ingenieurs, Architecten, Opzigters, Aannemers en verdere Bouwkundigen, door *J. D. PASTEUR*, Majoor-Ingenieur; vermeerderd en verbeterd door den Kapitein-Ingenieur *P. NOOT*. 3 Deelen (1140 Bladzijden), met Platen, voor **vijf Gulden**, in plaats van *f* **12**.

BERIGT BETREFFENDE
DE UITBREIDING
VAN
FLORA & TOILET.

De Redactie van **de Flora** is opgedragen aan de Heeren: G. P. KITS VAN HEIJNINGEN en W. J. HOFDIJK, die zich in betrekking hebben gesteld met velen van onze eerste Letterkundigen, zoodat men zeker kan zijn goede lectuur te ontvangen; daarenboven is het veel eleganter geworden en de prijs, die vroeger voor **de Flora** afzonderlijk *f* 4,75 was, is nu gesteld op **drie** Gulden.
Het Toilet is vermeerderd met een afzonderlijk Patroon voor ***Haak-, Knoop-, Brei-, Tapisserie-, Kantwerk*** enz. en een Blad goede ***Muzijk***, dat van tijd tot tijd wordt uitgegeven. Ook hiervan is de uitvoering aanmerkelijk verbeterd; men behoeft slechts de 1e Afl. te zien om overtuigd te zijn, hoezeer door een en ander de waarde is verhoogd.
STEUNENDE OP EEN VOOR ONS LAND BUITENGEWOON DEBIET IS DE PRIJS VOOR FLORA EN TOILET OP *f* 6 GESTELD.
Om aan veler verlangen te voldoen kunnen zij, die **het Toilet** afzonderlijk verlangen, in plaats van om de twee maanden, maandelijks eene Modeplaat krijgen, tegen 50 Cents verhooging per jaar. De abonnés op **Flora en Toilet** hebben dit voor, dat zij zonder prijsverhooging maandelijks eene Modeplaat ontvangen.
W. H. VAN HEIJNINGEN.

*** G. J. A. BEIJERINCK, Boekhandelaar, heeft alom verzonden:
I. **ALMANAK** voor **HET SCHOONE EN GOEDE**, voor 1850, door A. L. G. TOUSSAINT. Met Platen. . . . . . *f* 1,80.
In deze ALMANAK komen stukken in Proza voor van de Schrijfster van: „*Te Laat*", de Redactrice en C. G. WITHUIJS, benevens Gedichten van H. TOLLENS Cz., J. VAN LENNEP, enz.
II. **ALMANAK** voor **DE JEUGD**, voor 1850, door C. VAN SCHAICK. Met 8 Platen, à 90 Cents, en gekleurd, in Koker, à *f* 1,40.
Deze ALMANAK bestaat uit leerzame en onderhoudende Verhaaltjes, in Proza en Poëzy, door den ook voor de Jeugd geliefden Schrijver.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ en ZONEN.